

SEPTEMBER, 2023

CHICAGO, USA

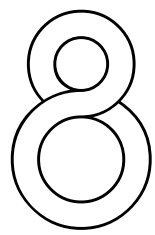
SECTORAL RESEARCH XXI: CHARACTERISTICS AND FEATURES

IV INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

September, 2023

Chicago, USA

**SECTORAL RESEARCH XXI:
CHARACTERISTICS AND FEATURES**
VI International Scientific and Theoretical Conference

Chicago, 2023

Chairman of the Organizing Committee: Holdenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

S 43 **Sectoral research XXI: characteristics and features:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VI International Scientific and Theoretical Conference, September 8, 2023. Chicago, USA: European Scientific Platform.

ISBN 979-8-88955-767-8

DOI 10.36074/scientia-08.09.2023

Papers of participants of the VI International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Sectoral research XXI: characteristics and features», held on February 8, 2023 in Chicago are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 295 dated June 16th, 2023).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

UDC 001 (08)

© Participants of the conference, 2023

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2023

© European Scientific Platform, 2023

ISBN 979-8-88955-767-8

CONTENT

SECTION 1.

ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

БРЕНДИНГ ТУРИЗМУ СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКИХ КРАЇН

Тимошук О.О. 11

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАХОДІВ ДЛЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ НА АГРОПІДПРИЄМСТВАХ

Харченко В.А. 13

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ВІДНОСИН У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ УСПІШНОГО ПРОВЕДЕННЯ ГІПЕРІНДУСТРІАЛІЗАЦІЇ

Шедяков В.Є. 18

SECTION 2.

ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND SERVICE SECTOR

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У БІРЖОВІЙ ТОРГІВЛІ

Заболотна С.О. 23

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПОСЛУГ КРУЇЗНОГО ТУРИЗМУ

Шелудько В.М., Хмельницька Є.В., Олійник Н.В. 25

ПРОСТОРОВІ ПІДПРИЄМНИЦЬКІ СИСТЕМИ ЯК ДРАЙВЕРИ ПОВОЄННОГО РЕЗІЛЬЄНТНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Науково-дослідна група:

Ляшенко В.І., Підоричева І.Ю., Чекіна В.Д., Ліщук О.В. 26

СИСТЕМА КРИТЕРІЇВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДОЦІЛЬНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ПРОЄКТІВ ЗА РАХУНОК ПОЗИКОВИХ КОШТІВ

Ємельянов О.Ю. 33

SECTION 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

ВАЖЛИВІСТЬ ПОВЕРНЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

Шустов В.В., Кушнір С.О. 36

Харченко Владислав Андрійович

здобувач вищої освіти – аспірант

Черкаський державний технологічний університет, Україна

Науковий керівник: Чиж Віра Іванівна

доктор екон. наук, професор кафедри обліку, аналізу і оподаткування

Черкаський державний технологічний університет, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАХОДІВ ДЛЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ НА АГРОПІДПРИЄМСТВАХ

***Анотація:** Дослідження присвячене вивченню зарубіжного досвіду щодо реалізації організаційно-економічних заходів для інтенсифікації господарських процесів на агропідприємствах. Зокрема тут розглянуто можливість застосування комплексної технології обробки ґрунтів аграрними підприємствами, що дозволить не лише зменшити витрати на утримання та експлуатації сільськогосподарської техніки, але й підвищити врожайність самих ґрунтів внаслідок застосування інноваційних підходів з догляду за станом ґрунтів у відповідності до їх регіонально-кліматичних особливостей. Застосування інвестиційного аналізу дозволить кожному з підприємств самостійно обрати комплектацію технологічного комплексу й розрахувати рівень і період окупності.*

Актуальність дослідження. Проблематика економії ресурсів аграрними підприємствами наразі стоїть досить гостро, особливо коли в Україні йде війна, і багато хто із аграріїв зіткнувся із обмеженням доступу або повною відсутністю ресурсів. Саме в цьому випадку аграріям і необхідно розглядати альтернативні інноваційні технології та підходи щодо здійснення господарських процесів, зокрема обробки ґрунту, вирощування сільськогосподарських культур, ведення господарської діяльності в цілому. Основною метою тут виступає — досягнення високої ефективності діяльності, іншими словами можливість максимізувати свої прибутки. Часи, коли одним із головних показників «ефективності» сільськогосподарського підприємства були врожайність, валовий збір, тощо минули

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що в практиці українських сільськогосподарських підприємств виділяють три різні варіанти реалізації процесу інтенсифікації економічних процесів [3].

При виборі першого варіанта сільськогосподарські підприємства змушені постійно збільшувати витрати на інвестування в сільськогосподарські активи (земельні ділянки, поголів'я худоби, плантації багаторічних культур, техніку, інфраструктуру тощо), що дає змогу одержувати стабільний і явний приріст продукції на одиницю вкладеного активу. Інакше кажучи, за цього варіанта віддача від витрат на одиницю об'єкта постійна, і збільшити віддачу можна тільки шляхом збільшення обсягу витрат. Тобто даний варіант пов'язаний із простим відтворенням, реалізація якого вимагає від підприємств постійного пошуку фінансових ресурсів [1].

Другий варіант удосконалення економічних процесів сільськогосподарських підприємств пов'язаний з отриманням більшого обсягу продукції на одиницю ресурсів, що вводяться, порівняно з колишніми питомими витратами. Цей варіант є найбільш

прогресивним і заснований на розширенні виробництва. Реалізація даного варіанта можлива тільки в разі переведення виробництва і технологій на інноваційну основу, у разі використання принципово нових підходів, засобів та інструментів, заснованих на інноваціях [2].

Реалізація цього варіанта можлива тільки за наявності високоспеціалізованих працівників, здатних розробляти і використовувати інновації та технологічні нововведення, причому їхня мотивація до цього має бути досить високою.

Третій варіант посилення економічних процесів сільськогосподарських підприємств є деструктивним і пов'язаний зі зменшенням обсягу продукції, одержуваної підприємством з однієї одиниці сільськогосподарського майна за того самого рівня витрат. Імовірність реалізації такого сценарію в аграрному секторі досить висока, якщо не докладати зусиль щодо постійної модернізації обладнання, використання передових технологій виробництва та переходу на екологічно чисті технології. Для оцінювання ступеня інтенсифікації економічних процесів у сільськогосподарських підприємствах можуть бути використані загальні та часткові оціночні показники [2].

Метою даного дослідження є проведення аналізу та оцінювання можливості застосування зарубіжного досвіду щодо впровадження організаційно-економічних заходів для інтенсифікації господарських процесів на агропідприємствах.

Основний матеріал. На сучасному етапі розвитку суспільства в умовах постійного зменшення ресурсів та підвищення споживчого характеру життєдіяльності населення питаннями визначенням критичних точок економії ресурсів займаються не лише аграрії. Проте, для того, аби сформулювати певні гіпотези щодо процесів здійснення організаційно-економічних заходів з метою інтенсифікації бізнес-процесів на агропідприємстві, необхідно накопичення великого масиву інформації. Це, в свою чергу, дасть змогу краще оцінити ведення діяльності кожного окремого агропідприємства, визначити його сильні та слабкі сторони, сформулювати відповідні рекомендації щодо необхідних змін та перспективного розвитку [3].

Британською Радою з розвитку сільського господарства та садівництва (AHDB — Agriculture and Horticulture Development Board) було проведено аналіз діяльності понад 20 великих та малих агропідприємств Великої Британії, що використовують альтернативні підходи до вирощування сільськогосподарських культур, обробітку ґрунту та використання техніки, в результаті чого були отримані дані з позиції ефективності вкладених коштів на отримання одиниці прибутку [5].

У звіті представники AHDB було сформовано декілька способів та підходів, які дають змогу зменшити витрати фінансових, часових та матеріальних ресурсів у діяльності без наступного впливу на прибуток підприємства [5].

Серед головних помилок аграріїв в організації своєї діяльності було виділено упереджене, а інколи навіть хибне уявлення щодо потреби інтенсифікації основного та наступних обробітків ґрунту, на які припадає більше 60% витрат [5].

Наступним елементом є амортизація сільськогосподарської техніки. Для більшості аграріїв це абстрактне поняття, тому більшість з них ставляться до цього питання не достатньо відповідально. Але амортизація це саме ті гроші, що мають бути витрачені на відновлення ресурсу техніки, її робочих органів систем та механізмів, або повної її заміни, шляхом придбання нового обладнання (той випадок, коли ремонтувати його уже немає сенсу через великі фінансові витрати). Вважається що, чим менше працює техніка, то довше вона перебуває у працездатному стані і фінансові витрати на її утримання будуть меншими. Але питання економії для кожного своє, адже утримання техніки, яка не дає можливості отримувати прибуток в подальшому також збільшує рівень витрат. Більшість аграріїв, які не мають доступу до інформації поза своїм господарством, впевнені, що вони оптимізували свою діяльність по максимуму.

Як в Україні, так і у Великій Британії єдиного правильного рішення для всіх регіонів щодо обробітку ґрунту немає. Та його й не може бути, адже окремі регіони кліматично відрізняють один від одного. Кожен регіон, область, район, поле та, навіть, невеличка присадибна ділянка мають свої відмінності і потребують індивідуальних підходів. Але головне, що їх об'єднує і потрібне для ведення сільськогосподарської діяльності, зокрема рослинництва, — це наявність у ґрунті необхідної кількості поживних речовин та вологи. Волога є більш значущим фактором. Саме тому, всі операції із обробітку ґрунту повинні бути спрямовані на те, щоб оптимізувати та завжди підтримувати на високому рівні його водний баланс, необхідний для росту та розвитку рослин. Як і чим це зробити, кожен аграрій вирішує сам. Проте, мало хто розуміє, що така надмірна «турбота» про ґрунт і є причиною порушення його структури і, як наслідок, водного балансу. Наразі, внаслідок багаторічних досліджень фермерам Великої Британії запропоновано використання нового багатофункціонального ґрунтообробно-посівного комплексу, основне завдання якого — скорочення витрат на підготовку ґрунту до висівання та оптимізація самого процесу висіву, та, як виявилось згодом, поява нових можливостей обробітку ґрунту і ведення сільськогосподарської діяльності в цілому.

Подібний висівний комплекс дозволяє досягати скорочення витрат на обробіток ґрунту та висівання. Але навіть невеликий термін використання нової сівалки дає змогу зрозуміти, що впровадження у технологічний ланцюг нового агрегату дозволяє не лише скоротити затрати, а й значно покращити стан важких, глинистих ґрунтів. Тобто застосування висівного комплексу це не лише новий інструмент для роботи, а й нова технологія обробітку ґрунту, яка здатна покращити його структуру, підвищити здатність до спротиву водній та вітровій ерозії, і при цьому бути ефективною у плані отримання високих урожаїв.

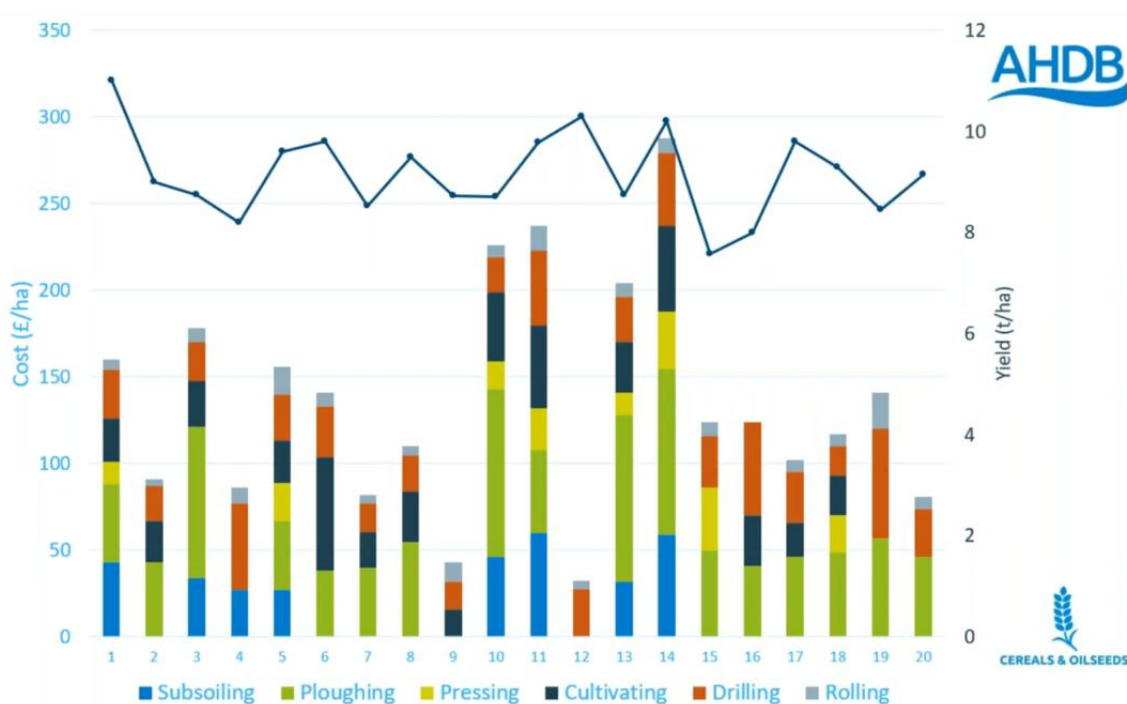
У Великій Британії дана технологія отримала назву Opti-Till®, була запатентована, як нова, напрочуд проста та невибаглива технологія, що забезпечує чудові результати у роботі [4]. В основі технології лежить принцип мінімізації впливу робочих органів ґрунтообробних і посівних агрегатів на ґрунт. Під час підготовки ґрунту обробіток проводиться тільки на глибину до 2 см, а під час сівби робочі органи сівалки (передні лапи) обробляють ґрунт тільки там, де це необхідно в зоні посіву. Ґрунт поза посівними рядами, шляхи руху дощових черв'яків і старі шляхи розвитку коренів залишаються абсолютно непорушеними у своєму так званому природному стані. Це сприяє ефективному водообміну між нижнім і верхнім шарами ґрунту (по непорушених капілярах), активній життєдіяльності ґрунтових макро- та мікроорганізмів, грибів і бактерій, що робить ґрунт міцним і здатним витримувати навантаження від ваги техніки протягом усього року. Локальний неглибокий обробіток (до 18 см) створює сприятливі умови для швидкого вкорінення рослин на початку вегетаційного періоду та сприяє розвитку і формуванню кореневої системи висіваної культури. Рослини, висіяні за такого способу обробітку ґрунту, мають краще здоров'я та краще розвиваються за рахунок збільшення вмісту органічної речовини у верхньому шарі ґрунту та загального поліпшення його структури. Зміни в стані ґрунту видно вже з першого року застосування. Так протягом дослідження було визначено, що технологічні колії, якими рухається техніка під час внесення мінеральних добрив чи пестицидів, як правило, набагато мілкіші, ніж раніше, коли використовувалися інтенсивніший, суцільний обробіток.

Окремо слід відзначити, що застосування технології Opti-Till®, дає змогу максимально ефективно боротися бур'янами без застосування гербіцидів, що робить цю технологію також ефективною навіть за органічного виробництва [4].

До складу системи входить всього чотири агрегати: сівалка Claydon Hybrid (від навісних машин із шириною захвату три метри до причіпних машин шириною захвату вісім метрів), важка пружинна борона, як інструмент для ефективного керування рослинними

рештками, машина TerraStar, яка є відмінним рішенням для роботи з великою кількістю рослинних решток або ж за внесення органічних добрив. Останнім агрегатом, який замикає ланцюг техніки, необхідну для технології Opti-Till®, є культиватор для міжрядного обробітку посівів [4].

Проведені дослідження фахівців AHDB щодо застосування технології Opti-Till® на одному із сільськогосподарських підприємств дозволили сформулювати основні показники ефективності її застосування, що представлені в графічному вигляді на рис. 1. З рис. 1 видно, що дана технологія показує найкращі результати серед інших не лише щодо врожайності, а й за економічною ефективністю (№12 технологія Opti-Till®). Адже тут виключається низка технологічних, економічно та ресурсо-найвитратніших операцій без зниження врожайності, проте із суттєвою економією вкладених у обробіток ґрунту та здійснення висівання коштів.

Вісь ординат: ліворуч — затрати на гектар (фунтів/га), праворуч — урожайність (т/га).

Вісь абсцис: кількість агропідприємств (№12 технологія Opti-Till®)

Рис. 1. Основні показники ефективності застосування технології Opti-Till® [4]

Отже, будь-яке аграрне підприємство може самостійно обрати для себе певний набір сільськогосподарських машин, що можуть входити в склад технологічного комплексу Opti-Till® відповідно до потреб, стану та характеру робіт, що виконуються підприємством. З економічної точки зору витрати на утримання одного технологічного комплексу чи декілька самостійних сільськогосподарських машин очевидні.

При придбанні подібних комплексів агропідприємство має відповісти собі на питання не лише про комплектацію його набору, але й про форму його фінансування. Виходячи з проблематики нарахування амортизаційних відрахувань, найбільш доцільним може стати придбання технологічного комплексу на умовах фінансового лізингу, коли машини будуть надаватися агропідприємству в оренду при відшкодуванні вартості об'єкта лізингу в складі лізингових амортизаційних платежів за період дії договору фінансового лізингу, що повинна складати не менше 75 % вартості об'єкта лізингу.

Другим варіантом спільного фінансування може стати входження в бізнес партнера, який є власником даного технологічного комплексу. В такому випадку сума статутного

фонду підприємства має бути збільшена на вартість обладнання згідно нормативно-законодавчих актів щодо формування майна суб'єктів господарювання в Україні.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Застосування інноваційних технологій українськими аграрниками не лише дасть їм змогу скоротити виробничі витрати, але й врахувати особливі потреби обробки певних категорій ґрунту та особливостей їх регіонально-кліматичного стану. Сьогодні перед вітчизняними фермерами питання ефективності стоїть гостро як ніколи. В умовах війни нові підходи до роботи можуть стати визначальним фактором не лише для збільшення ефективності господарства, а й його збереження в цілому.

Список використаних джерел:

1. Агропідприємства в нових умовах господарювання. В. Г. Рижков, Р. Л. Геворков, М. А. Латинін. Харків : ХДТУСГ, 2020. 25 с.
2. Великотоварні підприємства як основа впровадження інновацій. В.Я. Амбросов , Т.Г. Маренич. Економіка АПК. 2019. № 6. С. 14-18.
3. Саблук П.Т. Проблеми забезпечення дохідності агропромислового виробництва в Україні в постіндустріальний період. Економіка АПК. 2018. № 4. С. 19—37.
4. Офіційний ресурс компанії Claydon Opti-Till® - <https://claydondrill.com/uk/%D1%8F%D0%BA-%D1%86%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8E%D1%94/>
5. Офіційний ресурс Agriculture and Horticulture Development Board - <https://ahdb.org.uk/>

SCIENTIFIC PUBLICATION

WITH PROCEEDINGS OF THE VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

**«SECTORAL RESEARCH XXI:
CHARACTERISTICS AND FEATURES»**

September 8, 2023 | Chicago, USA

English, Ukrainian and French

All papers have been reviewed. Organizing committee may not agree with the authors' point of view. Authors are responsible for the correctness of the papers' text.

Signed for publication 08.09.2023. Format 60×84/16.
Offset Paper. The headset is Times New Roman & Open Sans.
Digital printing. Conventionally printed sheets 10,93.
Circulation: 50 copies. Printed from the finished original layout.

Contact details of the organizing committee:

NGO European Scientific Platform
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81
Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: scientia@ukrlogos.in.ua | URL: www.ukrlogos.in.ua

Publisher [PDF]: Primedia E-launch LLC
TX 75001, United States, Texas, Dallas. E-mail: info@primediaelaunch.com

Publisher [printed copies]: NGO European Scientific Platform
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7172 of 21.10.2020.